

Protokoll från styrelsemöte med Vänerns vattenvårdsförbund den 1 juni 2023 på Teams

Närvarande

Beslutande: Frida Nilsson, Ann-Kristin Magnusson, Tommie Bodin, Anders Bredelius, Mats Andersson, Kajsa Edbom, Katarina Kuzmanovic, Ann Gustafsson, Cecilia Boman Lindström, Morgan E Andersson och Ola Persson

Övriga: Didier Baho, Agneta Christensen, Lars Skogsberg, och Sara Peilot.

1. Mötets öppnande

Frida Nilsson hälsade alla välkomna och öppnade mötet med en kort presentationsrunda.

2. a) Godkännande av dagordningen

Förslaget till dagordning godkändes, med ett tillägg: 2b – Val av ledamot till styrelsen från Västra Götalandsregionen.

2b) Val av ledamot från Västra Götalandsregionen

Valberedningen har fått ett förslag till ny ledamot, Katarina Kuzmanovic Västra götalandregionen, sa Sara. Årsmötet gav styrelsen mandat att välja in ny ledamot från Västra Götalandsregionen när förslag kommit in.

Besluts punkt:

✓ Som fyllnadsväl på ett år väljs: *Katarina Kuzmanovic Västra Götalandsregionen*, som ledamot i styrelsen för Vänerns vattenvårdsförbund.

3. Val av protokolljusterare

Mats Andersson valdes till att jämte mötesordföranden justera dagens protokoll.

4. Protokoll från det konstituerande styrelsemötet den 25 april 2023 (Bilaga 3)

Protokollet lades till handlingarna.

5. Rapporter

a) Ekonomisk rapport (Bilaga 4)

Sara redogjorde för den ekonomiska rapporten. Pia har fått underlag för medlems- och undersökningsavgifter och hon har börjat att fakturera.

b) Vänerrådet – årligt uppföljningsmöte 7 mars på Teams

Vid Vänerrådets årliga möte så presenterade Sara den miljöövervakningen i Vänern som kan kopplas till uppföljning av miljöeffekter av Vänerns reglering. Exempelvis stråkvis inventering av Vänerns stränder med stråk och övervakning av fåglar på Vänerns fågelskär. Men Vänerrådets arbetsgrupp inledde mötet med att presentera att vi nu har ett resultat med den nya överenskommelsen om ny tappningsstrategi för Vänern. Så fråga lyftes om Vänerrådets framtid. Vid mötet beslutades att den huvudsakliga uppgiften för Vänerrådet under 2023-2026 blir att utveckla och koordinera ett brett uppföljningsprogram för att studera effekterna av den nya tappningsstrategin på naturmiljön och olika samhällsintressen.

Mats kommenterade att det behövs konkreta åtgärder för att ta sig an problemet med igenväxningen av Vänerns stränder. Det räcker inte med bara uppföljning.

c) **Vänertinget 16 mars i Åmål**

Sara deltog under dag ett på Vänertinget, som i år hölls den 16–17 mars i Åmål. Temat för mötet var ”*Vänern som utvecklingskraft*”. Sara ingick i en paneldebatt om ”*En hållbar reglering av Vänerns vatten – en ödesfråga*”, tillsammans med representanter från, Länsstyrelsen Värmland, Vattenfall och MSB.

Men det som kanske engagerad mest under mötets första dag var uthålligt fiske, sa Ola.

d) **Årsmöte 25 april i Vänersborg [Årsmöte - Väners vattenvårdsförbund \(vanern.se\)](https://vanern.se)**

Sara informerade kort från årsmötet. Vi var totalt 33 personer som deltog. Protokoll samt alla handlingar ligger på Vänerns webb. Efter årsmötet fick vi lyssna till flera intressanta föredrag. Amanda Dahl fick också chansen att presentera sig som ny åtgärdsamordnare för Vänern.

e) **Utbildning nya styrelsen 5 och 9 maj på Teams**

Vi har haft två digitala utbildningstillfällen för den nya styrelsen den 5 och 9 maj sa Sara. Totalt deltog 9 personer vid dessa tillfällen. Några ur styrelsen missade dessa tillfällen så det kommer bli ett tillfälle till innan sommaren. Sara skickar ut detta tillfälle till hela styrelsen för kännedom.

f) **Uppföljningsmöte för effektivare skydd av råvattentäkten Vänern den 16 maj i Mariestad (Bilaga 5)**

Sara deltog på Kustbevakningens uppföljningsmöte för effektivare skydd av råvattentäkten Vänern. Det kommer att vara en stor övning på Vänern den 4 oktober, med utgångspunkt från Karlstad, sa Sara.

g) **Nya rapporter [Publikationer-arkiv - Väners vattenvårdsförbund \(vanern.se\)](https://vanern.se)**

Ny rapporter och övrig dokumentation lägga upp löpande på webben under publikationer så snart det är klart. Väntar på flera rapporter från miljöövervakningen 2022 som är på gång in nu under juni och augusti, sa Sara.

6. Indexuppräknig av undersökningsavgiften för Väners vattenvårdsförbund från och med verksamhetsåret 2025?

Sara gick kort igenom att Mälarens vattenvårdsförbund använder sig av indexuppräknig av undersökningsavgiften sedan verksamhetsåret 2018. Mälarens vattenvårdsförbund använder sig utav faktorprisindex för konsulttjänster, eftersom en stor del av förbundets inköp består av konsulttjänster som till exempel miljöövervakningen.

Beslutspunkt:

- ✓ Styrelsen gav Sara i uppdrag att se över möjligheten till indexuppräknig och redovisa detta till styrelsen den 5 oktober. **Sara återkopplar till styrelsen innan mötet den 5 oktober.**

7. VATTENVÅRDSPLAN på gång 2023

a) **Åtgärdssamordnare för Vänern – fokusområde ”Vattenkvalitet och närområden 2023” (Amanda)**

Amanda presenterade vad som är på gång. Det har varit nätverksträffar dels i Stenungssund i slutet av april som HaV bjöd in till, dels i Skara då Vattenrådet Väners sydöstra tillflöden bjöd in till en vatten- och våtmarksdag den 13 maj, sa Amanda. Nu pågår också ett arbete med att identifiera lämpligt pilotområde där vi kan börja att jobba och starta upp en arbetsgrupp med berörda parter. Den 12 juni har vi planerat för en fältdag tillsammans med några av åtgärdssamordnarna i anslutande vattenråd, sa Amanda. Vi har en dialog med åtgärdssamordnaren i Vara om Kämpegårdsån som mynnar i Dättern. Till hösten får det bli en fältdag i Värmland och då kanske i området kring Glumman och Ölman i Karlstad, berättade Amanda vidare. Amanda uppmanar också styrelsen att höra av sig om man har frågor eller undrar över något.

b) **Främmande arter 2023 (Sara)**

Sara informerade om att vattenvårdsförbundet håller på att slutföra informationskampanjen, men att den har blivit något försenat tyvärr. Nytryck av den uppdaterar broschyren om att inte sprida främmande arter till våra sjöar blir klar i mitten av juni. Engelsk och tysk version kommer efter sommaren.

Vattenvårdsförbundet deltar som så kallade *Support assistans* till Högskolan i Skövde i Interreg-projektet *CLANCY* – som är ett samarbetsprojekt för att förhindra spridning av främmande invasiva arter, med fokus på Ullhandskrabba. Projektet blev beviljat nu i vår och totalt deltar fyra länder, Belgien, Frankrike, Tyskland och Sverige, sa Sara. Nu i höst vill vi samla in ullhandskrabbor med hjälp av yrkesfiskarna från Väneren för att kunna genomföra DNA-analys. Vi vill veta deras ursprung, är de från Kina eller härstammar de från de tidigt etablerade populationerna i tyska floder. Länsstyrelsen Värmland och Västra Götaland har inventerat efter större rovmärkla nu i vår, efter upptäckt i Vättern hösten 2022. Inga fynd hittills i Väneren som tur är, sa Sara. Områdena som har inventerats är sydöstra och norra Väneren i Värmlandssjön och i södra Väneren både i Värmlandssjön och i Dalbosjön. Länsstyrelsen i Värmland har satt upp skyltar vid Väneren med budskapet: TÖM, TVÄTTA, TORKA, något som även Länsstyrelsen i Västra Götaland också ska göra, sa Sara.

8. **Nytt från vattenförvaltningen (Agneta och Didier)**

Agneta och Didier informerade från vattenförvaltningen:

- ✓ VISS 1.0 kommer att bli VISS 2.0, men först under 2024. Under en övergångsperiod kommer båda att finnas under 2024.
- ✓ I höst kommer länsstyrelserna att lansera digitala åtgärdsunderlag till kommuner med flera. Underlaget kommer att komma från VISS, men det kommer att presenteras på ett mer pedagogiskt sätt.
- ✓ Nytt stöd till vattenvårdsåtgärder inom den nya jordbrukspolitiken, Stöden finns inom Sveriges Strategiska plan 2023-2027 (ersätter Landsbygdsprogrammet). Kontakta gärna Madeleine Svärd, Länsstyrelsen Västra Götaland om information till vattenråd
- ✓ Under hösten kommer mer information om reviderade vattenförekomster. Det kommer del bli några nya dels justeringar av befintliga vattenförekomster, sa Agneta. För själva Väneren händer det inte så mycket, men det kommer att ske förändringar för mindre vattendrag i Vänerens närområden. Det kommer att komma till flera nya och även några befintliga som kommer att ändra i storlek.
- ✓ Viktigt med nationella datavärddar att man skickar in data dit – det är en förutsättning att datat finns hos datavärd om de ska ingå i statusklassningen, sa Agneta.
- ✓ Didier informerad om att de jobbar vidare med en nordisk bedömningsgrund för förorening.

9. **Nytt från Värmlands kommunerna (Tommie och Cecilia)**

Vid styrelsemöten har vi nu en stående punkt på dagordningen med information från ledamöterna/ersättarna och adjungerade. Ett Informationsutbyte enligt uppdragsbeskrivning, sa Sara.

Tommie informerade om Vänerhamns arbete i Kristinehamn och övriga hamnar för yrkessjöfart i Väneren. Industrin i norra Väneren men även övriga regioner är beroende av Vänersjöfarten och man förutsätter att slussarna blir av, sa Tommie.

När det gäller tillrinningen till Väneren så avrinner nästa allt vatten i Värmland ut i Karlstad och sedan till Väneren. Så det som händer uppströms påverkar nedströms. Alla kommunerna i Värmland måste ha ett långsiktigt tänk, sa Cecilia. Cecilia listade några utmaningar man ser i Karlstad:

- ✓ **Föroreningar – gamla och nya synder** – nya utsläpp, diffusa utsläpp och dagvattenföroreningar. Kommunen har bland annat gått ut med kostråd för fisk som har satts ut i Sandbäcks tjärn utanför Karlstad på grund av höga halter av PFAS. Den lilla sjön ligger nära ett övningsområde för räddningstjänsten.

- ✓ **Igenväxning av Vänerns stränder** – vi behöver en fungerande tappningsstrategi, samt bete och slätter.
- ✓ **Skötsel av naturreservat** – rädd för att skötsel av Vänerns stränder blir mindre nu med mindre anslag till detta. Liten försämring idag, men det blir betydligt sämre redan nästa år, tror Cecilia.
- ✓ **Invasiva arter** – Karlstad kommun har tagit fram en film om att förhindra spridning av invasiva främmande arter. Karlstad kommun är glada för vattenvårdsförbundets arbete med främmande arter. Ett bra arbete som vi har nytta av, sa Cecilia.
- ✓ **Fysisk påverkan** – regleringen och dammar uppströms. Det blir allt mera bebyggelse i närområdet till vattnet.

Beslutspunkt:

- ✓ Vid nästa styrelsemöte är det regionernas tur att informera.

10. Nytt från Samförvaltning fiske i Vänern

Jonas och Daniel är på länsfiskekonferens, så Sara redogjorde kort från Samförvaltningen.

- ✓ Nästa styrgruppsmöte är den 23 oktober.
- ✓ Nu finns en ny arbetsgrupp för tävlingsfiske. En bra kanal för att implantera delar av handlingsplanen för hållbart sportfiske i Vänern, men även för att förhindra spridning av invasiva främmande arter.
- ✓ Samförvaltning fiske ska utvärderas under året. Det kommer att bli en work shop om detta, tillsammans med Mikael Tuneld på Sportfiskarna.
- ✓ Länsstyrelsen har skickat in en LIFE ansökan för projektet ”Förvaltningsplan Gädda Gös i Vänern”. De båda länsstyrelserna runt Vänern deltar i detta.
- ✓ Under vecka 34 kommer det att ske kräftprovfiske i Vänern. Samtidigt genomför Länsstyrelsen och Livsmedelsverket provtagning av PFAS i kräfta. Preliminärt resultat väntas som tidigast vinter 2023.

11. Nationell miljöövervakning

a) Sommarens undersökningar

Sara redogjorde kort för kommande undersökningar:

- ✓ SLU har genomfört april- och majprovtagningen i Storvänern och det har gått bra. Nu återstår provtagning i juni, augusti och oktober under veckorna 24, 34 och 42. (*Vattenkemi, bottendjur, växt- och djurplankton*)
- ✓ I vår utloppstation Vargön genomför vi provtagning av vattenkemi 12 ggr år, men under 2022 och 2023 genomför vi också extra analyser av PFAS tillsammans med i Göta älvs vattenvårdsförbund.
- ✓ Fågelinventeringen kommer att genomföras mellan den 8-18 juni. Jan Rees Länsstyrelsen är samordnare och flera ornitologer hjälper till med inventeringen.
- ✓ Vi har upphandlat momentet undervattensväxter i Vänerns vikar nu i vår. Örnberg Kyrkander AB vann den och de kommer att inventera 5 lokaler i sommar samt så blir det en långtidsutvärdering av samtliga 22 lokaler i år.
- ✓ Vi har också upphandlat momentet Miljögifter i fisk och det blir en fortsättning med Calluna AB 2023-2026.
- ✓ SLU Aqua genomför ekoräkning av utsjölevande fisk, under en till två veckor nat-tetid i augusti.
- ✓ Övervakning av Gullspångslaxen och Klarälvs-laxen genomförs inom ordinarie uppföljningsarbete på länsstyrelserna.
- ✓ Just nu genomför SLU Umeå en utvärdering av programmet för stråkvis inventering av Vänerns stränder. Ska vara klart efter sommaren
- ✓ Undersökning av glacialrelikta kräftdjur i augusti. Vätternvårdsförbundet skriver avtal med Björn Kinsten i år för Stora sjöar.

b) Utvecklingsprojekt Stora Sjöar

Vi har inte fått några extra medel beviljade från HaV till något utvecklingsprojekt i år,

sa Sara. Så när det gäller årets utvecklingsprojekt så kör vi en lightversion som vi kan växla upp om det skulle bli extra medel till hösten, sa Sara.

- ✓ **Effektbaserade metoder till rå- och dricksvattenundersökningar** – I detta projekt ska Vattenvårdsförbunden för Väneren, Vättern och Mälaren, tillsammans med flera dricksvattenproducenter som tar sitt råvatten från sjöarna mäta effekter från potentiellt hälso- och miljöfarliga organiska mikroföroreningar med effektbaserad analys. Analysföretaget Biocell Analytica är utförare av uppdraget.
- ✓ **Statelitbaserad miljöövervakning** – påbörjades 2022 tillsammans med Brockmann Geomatics. Satellitbaserad vattenkvalitetsinformation baserad på data från satelliter (*Copernicusprogrammets*). Denna miljöövervakning kan fungera som ett komplement till ordinarie miljöövervakning. Med hjälp av satelliterna kan vi få data gällande klorofyll a och siktdjup men även cyanobakterieförekomst och turbiditet.

12. VÄNERDAGEN 2023 den 9 november i Karlstad

Vänerdagen är bokad till torsdagen den 9 november och vi ska vara på Värmlands museum i Karlstad, sa Sara. Utkast till program och upplägg diskuterades. Sara jobbar vidare med program och upplägg tillsammans med arbetsgruppen och återkommer vid nästa styrelsemöte med nytt utkast.

13. Inbjudningar

- ✓ [Miljöövervakningsdagarna 17–19 oktober i Uppsala.](#)
- ✓ [Vattendagarna 3 - 5 oktober i Hässleholm.](#)
- ✓ [6-7 sep inspirationsdagar för vattenvård i jordbruket.](#)

14. Nästa möte

Nästa styrelsemöte är bokad till **torsdagen den 5 i oktober** i Värmlands län. Men vart ska vi vara är inte bokad än. Förslag som kom upp på mötet var Naturum Mariebergs skogen. Sara kollar upp detta och återkommer i god tid innan mötet om plats.

15. Övriga frågor

Kajsa undrar om vi kunde få en punkt på nästa styrelsemöte om PFAS. Länsstyrelserna har ju regeringsuppdrag på detta. Sara kollar upp om vi kan få en dragning om detta.

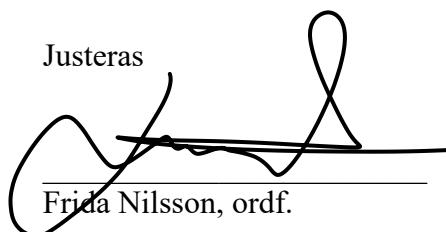
16. Mötets avslutande

Frida Nilsson tackade de närvarande och avslutade mötet.

Vid protokollet

Sara Peilot

Justeras

Frida Nilsson, ordf.

Mats Andersson

Sändlista

Ledamöter

1. Frida Nilsson, Lidköpings kommun, mail: frida.nilsson@lidkoping.se
2. Ann-Kristin Magnusson, Stora Enso Skoghall AB, mail: Ann-Kristin.Magnusson@billerudkorsnas.com
3. Markus Persson, Billerud Sweden AB Gruvöns bruk, mail: Markus.persson@billerud.com
4. Tommie Bodin, Kristinehamns kommun, mail: tommie.bodin@kristinehamn.se
5. Anders Bredelius, Mariestads kommun, mail: anders.bredelius@mariestad.se
6. Mats Andersson, Vänersborgs kommun, mail: mats.andersson@vanersborg.se
7. Kajsa Edbom, LRF i Värmland, mail: kajsa.edbom@gmail.com
8. Katarina Kuzmanovic, Västra Götalandsregionen, mail: katarina.kuzmanovic@mp.se

Adjungerade

9. Didier Baho, Länsstyrelsen Värmlands län, mail: didier.baho@lansstyrelsen.se
10. Agneta Christensen, Länsstyrelsen Västra Götaland, mail: agneta.christensen@lansstyrelsen.se
11. Göran Sundblad, SLU Sötvattenslaboratoriet, mail: goran.sundblad@slu.se
12. Stina Lindqvist, Havs- och vattenmyndigheten, mail: stina.lindqvist@havochvatten.se
13. Lars Skogsberg, Södra Skogsägarna, mail: lars@skogsberg.com

Kopia till

Ersättare för ordinarie ledamöter

14. Anna Dahlgren, Nordic Paper Säffle, mail: Anna.Dahlgren@Nordic-paper.com
15. Ann Gustafsson, Akzo Nobel Adhesives AB, mail: ann.gustafsson@akzonobel.com
16. Cecilia Boman Lindström, Karlstads kommun, mail: cecilia.lindstrom@karlstad.se
17. Björn Thodenius, Gullspångs kommun, mail: bjorn.thodenius@gullspang.se
18. Morgan E Andersson, Melleruds kommun, mail: morgan.e.andersson@mellerud.se
19. Josefina Guttman, LRF Västra Götaland, mail: josefina@frielsberg.se
20. Ola Persson, Region Värmland, mail: ola.persson@regionvarmland.se

Ersättare för ordinarie adjungerade

21. Jon Duberg, Länsstyrelsen Värmlands län, mail: jon.duberg@lansstyrelsen.se
22. Rebecka Olsén, Länsstyrelsen Västra Götalands län, mail: rebecka.olsen@lansstyrelsen.se
23. Björn Rogell, SLU Sötvattenslaboratoriet, mail: bjorn.rogell@slu.se
24. *Vakant*, Havs- och vattenmyndigheten
25. Annica Wetterling, Mellanskog, mail: aawg@hotmail.com

Revisorer, valberedning, kassaförvaltare

26. Stig Karlsson, Länsstyrelsen Västra Götalands län, mail: stig.karlsson@lansstyrelsen.se
27. Björn Zetterlund, BA Zetterlunds Aff. Juridiska byrå, mail: ann-britt.zetterlund@live.se
28. Maria Hill, Länsstyrelsen Västra Götalands län, mail: maria.hill@lansstyrelsen.se
29. Bernt-Ove Söderman, Revisor, mail: bernt-ove@soederman.com
30. Linda A Nilsson, Länsstyrelsen Värmland, mail: linda.a.nilsson@lansstyrelsen.se
31. Tomas Gustafsson, Stora Enso Skoghall AB, mail: tomas.gustafsson@storaenso.com
32. Carina Gullberg, Gullspångs kommun, mail: carina.gullberg@gullspang.se
33. Pia Möller, Mariestads kommun, mail: pia.moller@mariestad.se

Övriga:

34. Jonas Andersson, Länsstyrelsen Västra Götalands län, Samförvaltning fisk i Vänern, mail: jonas.o.andersson@lansstyrelsen.se
35. Daniel Oinas, Länsstyrelsen Värmlands län, Samförvaltning fisk i Vänern, mail: daniel.oinas@lansstyrelsen.se
36. Amanda Dahl, Länsstyrelsen Västra Götalands län, Åtgärdssamordnare Vänern, mail: amanda.dahl@lansstyrelsen.se